

www.uoc.edu/idp

RESSENYA

Crònica de la III Jornada de Criminologia UOC-CEFJE: Ciberdelicte i Victimització

Josep M. Tamarit

Professor i director del programa de Criminologia dels Estudis de Dret i Ciència Política de la UOC

Data de presentació: febrer del 2013

Data d'acceptació: març del 2013

Data de publicació: juny del 2013

Resum

El dia 30 de gener de 2013 va tenir lloc a Barcelona la III Jornada de Criminologia, organitzada per la Universitat Oberta de Catalunya i pel Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. El tema seleccionat per a aquesta tercera edició de la Jornada va ser «Ciberdelicte i victimització: pornografia i assetjament». Hi van assistir tres-centes persones i, a més, va poder ser seguida per internet. Les sessions es poden veure accedint a <http://www.uoc.edu/portal/ca/symposia/criminologia2013/videos/index.html>.

Paraules clau

jornada, criminologia, ciberdelicte, victimització, pornografia, assetjament

Tema

criminologia

Report from the 3rd UOC-CEJFE Conference on Criminology: Cybercrime and Victimization

Abstract

The 3rd Conference on Criminology, organized by the Universitat Oberta de Catalunya (Open University of Catalonia, UOC) and the Centro de Estudios Jurídicos y Formación Especializada (CEJFE), took place on 30 January 2013 in Barcelona. The subject chosen for this third conference was "Cybercrime and Victimization: Pornography and Harassment". It was attended by some three hundred people and could also be followed over the internet. The sessions can be viewed here: <http://www.uoc.edu/portal/es/symposia/criminologia2013/videos/index.html>.

Keywords

conference, criminology, cybercrime, victimization, pornography, harassment

Subject

Criminology

El dia 30 de gener de 2013 va tenir lloc a Barcelona la III Jornada de Criminologia, organitzada per la Universitat Oberta de Catalunya i pel Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada. Van inaugurar la Jornada Xavier Hernández, director del CEFJE; Agustí Cerrillo, director dels Estudis de Dret i Ciència Política de la UOC, i Josep M. Tamarit, director del programa de Criminologia, que va fer de coordinador de la Jornada. Hi van assistir tres-centes persones i, a més, va poder ser seguida per internet. Les sessions es poden veure accedint a <http://www.uoc.edu/portal/ca/symposia/criminologia2013/videos/index.html>.

El tema seleccionat per a aquesta tercera edició de la Jornada va ser «Cibercrime i victimització: pornografia i assetjament». La importància de la temàtica tractada queda actualment fora de dubte. La generalització de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació ha modificat les formes de delinqüència i constitueix un repte a l'hora d'analitzar la victimització. L'era digital obliga a pensar les estratègies de prevenció i de resposta a aquestes noves formes de delinqüència i és, també, una oportunitat per a fer ús de les noves tecnologies en els sistemes de control del delictes, en el tractament del delinqüent i en la protecció i l'atenció a la víctima. En la Jornada es van voler analitzar algunes d'aquestes qüestions, particularment les relacionades amb la pornografia i l'assetjament, que afecten d'una manera especial la població infantil i adolescent, amb l'objectiu de conèixer l'estat actual de la recerca i de plantejar opcions de futur.

La Jornada es va desenvolupar segons el programa previst i va començar amb la conferència inaugural de Jan van Dijk, professor de la Universitat de Tilburg (Holanda), que té una trajectòria molt rellevant en l'àmbit de la criminologia i la victimologia, i destaca pel fet d'haver estat president de la Societat Mundial de Victimologia, a més d'impulsor i coordinador de diverses enquestes de victimització en l'àmbit internacional i específicament europeu. En la seva ponència va tractar del frau electrònic i va aportar dades sobre la seva prevalença, centrant l'atenció sobretot en l'impacte en les víctimes. Per això va exposar els resultats d'una recerca que

havia conduït mitjançant reunions de grup (*focus groups*), que va permetre posar en relleu els danys psíquics i materials derivats d'aquesta forma de victimització produïda en el context de la creixent globalització i extensió de l'ús de les TIC. A més, va plantejar algunes recomanacions pel que fa a la prevenció i la lluita contra aquest fenomen.

Posteriorment es va dur a terme una taula sobre cibercrime i pornografia, amb dues ponències. En primer lloc, «Victimització per internet: fenomenologia, ofensors i víctimes», a càrrec de Fernando Miró Linares, professor de Dret Penal de la Universitat Miguel Hernández d'Elx, en la qual va presentar alguns dels continguts que ha desenvolupat en una monografia apareguda fa poc en què tracta de manera exhaustiva de les diverses dimensions del fenomen i les interpretacions des del punt de vista de les diverses teories criminològiques. En segon lloc, José Ramon Agustina Sanllehí, professor de Dret Penal i Criminologia de la Universitat Internacional de Catalunya, va presentar una ponència amb el títol «Estratègies de prevenció davant de la criminalitat en un entorn digital: la protecció de la indemnitat dels menors», en la qual es va endinsar en aspectes concrets de la victimització de menors, com la problemàtica relacionada amb la pornografia i el sexting, i va presentar els resultats de la seva activitat de recerca en aquest àmbit, centrada en els riscos que representen les formes de comunicació actuals entre la població adolescent. Finalment, va intervenir-hi Rubén Mora Fernández, sotsinspector en cap de la Unitat Central de Delictes Informàtics dels Mossos d'Esquadra, que va parlar de diverses qüestions sobre les actuacions de prevenció, detecció i persecució policial pel que fa a l'assetjament per internet.

La tercera sessió plenària, amb el títol «Cibercrime i assetjament», va tenir dos ponents. D'una banda, Manuel Gámez Guadix, psicòleg de formació i becari postdoctoral de la Universitat de Deusto i consultor del grau de Criminologia de la UOC, va presentar els resultats de la seva activitat de recerca centrada en l'assetjament per internet (*cyberbullying*). D'altra banda, Maialen Garmendia Larrañaga, professora de Sociologia i directora de l'equip EU Kids Online de la Universitat

del País Basc, va intervenir-hi amb el tema «Riscs i seguretat a internet: els menors espanyols en el context europeu». La Jornada es va acabar amb dues taules simultànies, en les quals es van presentar les comunicacions que havien estat seleccionades, que van ser les següents:

- «Conductes de ciberassetjament i justícia penal juvenil», de M. José Bartrina.
- «La violencia en la pareja a través de las nuevas tecnologías: características y prevalencia», d'Erika Borrajo.
- «Grooming i producció de pornografia infantil», de María Inés Lovelle.
- «La regulación de las leyes de registro y notificación en Estados Unidos y su eficacia», de Marc Salat.
- «Impulsividad patológica y personalidad comórbida en victimarios de pornografía infantil», de Bernat-Noëll Tiffon i Myriam Al-Fawal.
- «Dret de sexualitats a l'àmbit europeu. Majoria d'edat sexual i pedofília a les denominades societats de risc», de Jonatan Cruz.

Citació recomanada:

TAMARIT, Josep M. (2013). «Crònica de la III Jornada de Criminologia UOC-CEFJE: Cibercriminologia i Victimització». *IDP. Revista d'Internet, Dret i Política*. Número 16, pàg. 94-96. UOC. [Data de consulta: dd/mm/aa]

<<http://idp.uoc.edu/ojs/index.php/idp/article/view/n16-tamarit/n16-tamarit-ca>>

DOI: <http://dx.doi.org/10.7238/idp.v0i16.1935>

Els textos publicats en aquesta revista estan subjectes -llevat que s'indiqui el contrari- a una llicència de Reconeixement-Sense obres derivades 3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que citeu l'autor, la revista i la institució que els publica (*IDP. Revista d'Internet, Dret i Política*; UOC), no en feu obres derivades. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/es/deed.ca>.

L'autor

Josep M. Tamarit

jtamarit@uoc.edu

Professor i director del programa de Criminologia de la UOC

Doctor en Dret per la Universitat de Barcelona (1988), des del 1999 és catedràtic de Dret Penal de la Universitat de Lleida i, des del 2010, catedràtic de la Universitat Oberta de Catalunya i director del programa de Criminologia. Ha estat investigador principal de diversos projectes de recerca i actualment ho és del grup consolidat «Sistema de justícia penal» (AGAUR 2006-2009 i 2010-2013) i del projecte coordinat «La victimització sexual de menors i la seva protecció penal» (UOC-UdL-UB 2013-2015). La seva activitat de recerca s'ha centrat especialment en la victimologia, la justícia restaurativa i el sistema de sancions penals.

Estudis de Dret i Ciència Política de la Universitat Oberta de Catalunya

Av. del Tibidabo, 39-43

08035 Barcelona

